

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

VII. Aliquot, quoad hanc materiam, permagni momenti monita
præscibuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40105

ri, & paratum te dixisti, ad collum tuum jugo huic subjiendum; itaque si postea graue tibi accidat, injuriamque tibi irrogari credas, quod delicta & errata tua, superiori declarentur, ipsam Regulam & fratrem tuum, qui eam seruat, ne culpes, nec tam de illo, quam de teipso conqueraris, cum plus virtutis & humilitatis proferte te oporteret modò, quam in principio, tamen præfers minus, quandoquidem eandem jam dispositionem non sentis, quam sentiebas tunc. In hoc videlicet totus difficultatis, quam in hujus Regulæ obseruatione nonnulli sentiunt, eardo versatur. Vnde etiam, quod ad eandem necessarium est, fundamentum B. P. N. signanter in ipsa expressit, humilitatem scilicet & ardens proficiendi in spiritu desiderium. Istuc si habebimus, gaudebimus, haud dubiè vnicuique culpas nostras notas esse, vt sic minoris fiamus, & magis vilipendamus; multo verò magis, vt ob eandem corripiamur & commonefiamus. Modicum sanè is humilitatis & virtutis habebit, qui ne ad hoc quidem eam habiturus est.

CAPVT VII.

Aliquot, quoad hanc materiam, permagni momenti monita præscribuntur.

EX hactenus dictis quædam colligere possumus monita: alia quidem vsui futura ei, qui corripitur, alia ipsimet monitori & corripienti. Primò itaque, monitus & correptus, ante omnia aduertat, oportet, per insignem sanè errorem esse, magneq; imperfectionis indicium, quòd cum à Superiore defectus alicujus, quis notatur & commonefit, indignè id ferat, moxque apud se, cogitando inquirat, equis ad Superiorem hunc derulerit, an non plus æquo dixerit, remque nimium quantum adauxerit, ac deinde de eo querulè apud alios expostulet, & modò apud hunc, modò apud alium dicitur, rem

non ita vt delata est, peractam, ne tam grauem reuera fuisse, quam Superiori significatam est. Grauius proinde crimina est, ac non tarò magis, quis alios hac importunius obrusa sui purgatione offundit & scandalizat, quam ipsomet factio. Scimus quippe omnes, esse te hominem, & defectibus obnoxium; at, dum quis hunc in modum frendet & ringitur, eum habemus, vt longè imperfectiorem: ostendit enim ad oculum valde se superbum esse, simul etiam alijs occasionem dat suspicandi, quod de sui emendatione & profectu ne hilum laboret, sed duntaxat sit de exteriori sui ostentatione, & opinione apud alios, & æstimatione sollicitus. Vnde benè D. Bern. *Qui proaciter etiam aperta defendit*, & fortasse etiam mendaciolo aliquo eadem subinde excusat, quomodo occultas & malas cogitationes cordi suo aduenientes humiliter revelaret Abbati? Verus humilis, qui seipsum cognoscit, & quod reuera est, haberi vult, non percellitur, quodeunque demum de ipso dicitur, nihilque ei hic nouum & inexpectato accidit: semper namque majores in se defectus agnoscit, & pauca de se dici putat, respectu eorum, quæ dici possent. Tuus tibi defectus videtur minor esse, quam reuera est, ac sæpè etiam ne defectus quidem appellandus, eò quòd eum oculis, ab amore proprio excæcatis, intueris; alteri verò suus, vt pote eum oculis omnis passionis expertibus intuenti multò apparet major, & talis, qualis in se reuera est. Demus vero, delatorem plus æquo rem propterea quod ita illi videretur, exaggerasse; an non meministi, te, cum Religiosum institutum amplectereris, interrogatum, paratusne fores, injurias pati, falsa testimonia excipere, & contumeliis atque infamia tam à domesticis quam ab externis affici, respondisse ad omnia te paratum esse? Quomodo ergo nunc ejus te promissi cepit obliuio? quomodo ejusdem ita jam pœnitet? Gaudendum tibi potius erat, quod alter recta intentione, & sine vlla sua culpa, plus dixerit, quam verè à parte rei suberat. Imò vero

De gradib. humilitatis, grad. 3.

Epist.

vero, esto id alter non bona intentione, at prauo affectu dixisset, tui ipsius tamen causa latari debebas, ut nimirum hac ratione magis humiliaris; ac Christo Iesu Redemptori fias similis: quanto ergo magis, cum id bona intentione factum est, & in hoc verum se dixisse putauit; ita enim rem se habere existimauit? Ita si feceris, pl^o tum apud Deum, tum apud homines lucraberis; sin minus, vnde tibi futurum speras compendium, dispendium patieris.

Gravior autem & intolerabilior error foret, si quis, comperto, quis fuerit, qui se ad Superiorem detulit, ipsum adeat, & exposculet, petens, cur se detulerit; cur rem aliter & plus quam actu narrarit; aut propter hoc aliquam ab ipso auersionem vultu factove præferat, euidenter ostendens, ppter hanc se denuntiationem indignari & denuntianti succensere. Quisquis verè se emendare, & proficere in spiritu cupit, optare deberet potius, ut multi super se oculi excubarent, censoresque agerent, ut sibi in eo quem spectat scopo annilio sint, ac quodammodo inuitum propellant. Ita id desiderabat S. Bernard. quodam loco sic de seipso scribens: *Quis dabit, inquit, mihi centum in mei custodiam deputari pastores? quanto plures sentio mei curam gerere, tanto securior exeo in pascua. Stupenda insania! animarum non cunctos turbas mihi custodiendas colligere, & vnum super propriam gravor habere custodem. Plus timeo dentes lupi, quam virgam pastoris. Illi scilicet timendi sunt: nam pastoris communitio & sibilus non nisi exoptandus & desiderandus est.*

Iam verò is, qui monitoris partes agit, aduertat primò, se fratris defectus immediatè ipsi Superiori, idque sine vllis ambagibus & circuitionibus, velut patri, & sub talis secreti sigillo, quale culpa ipsa exigit, aperire debere; ut ipse, tanquam pater, pro paterna sua cura ei remedium adhibeat, & q̄ inde consequi posset damnum, prudentia sua auertat. Quod est cum primis norandum: fieri quippe aliquando posset, ut quis culpam alienam

Rodriguez exercit. pars 3.

non ipsi Superiori, sed alicui priuato, qui medicinam ei facere non posset, aperire vellet. Quod profectò sine peccato non fieret; fratri quippe suo hac ratione detraheret, eiusque famam læderet.

Secundò, quo in hac culpa manifesta- *Regula 10.*
tione modo procedendum sit, in ipsa in- *Summar.*
dicatur Regula; cum iubetur ea fieri de-
bito cum amore & charitate. Quæ verba
Pontificem Gregorium XIII. Regulas
hasce examinantem, mirificè recrearunt,
ac consolationi fuere. Qui ergo in hoc
rectè & prout oportet, procedere volet,
videat accuratè oportet, num quæ sini-
stra passione vel inuidia ad hoc emo-
ueatur, num indiscretus aliquis zelus e-
um præcipitem abripiat, ut præ festinati-
one de subitò à pede tranſvolet ad ma-
num, ut coactè & violenter harum rerum
narrationem obrudat, & velut intorque-
at, ut deniq; rem immensam augeat, faci-
endo è musca elephantum, vel è casu par-
ticulari & vno, generalem conclusionem
& ordinarium quid eliciendo, vel deniq;
id vt certum vendendo, q̄ non nisi mera
suspicio est, & fortasse non nisi nuda cere-
belli sui imaginatio. Quod sanè multo-
rum scrupulorum est occasio, & plurima-
rū turbarum ac tumultuum seminarium.

Tertiò, notandum est, cum qui alium
corripit & commonet, non propterea ab
officio suo desistere, aut quæ sui sunt mu-
neris, omittere debere, q̄ alter non fun-
gatur suo, & monitionem datam non pro
eo atq; oportet, excipiat. S. Augustinus, *Epist. 167.*
eum, qui salutarem correctionem parum *& 87. ad*
equo animo accipit, haud absimilem esse *Felicitat.*
ostendens equo phrenetico, cerebrumque *& Rustic.*
emotum habenti, ac proinde medicum e-
jusq; medicamenta à se repellenti: *Quid*
ergo, inquit, ideone deserendus? ideone re-
medium ei non applicandum? minimè gen-
tium. Nam & phrenetici nolunt ligari, &
lethargici nolunt excitari, sed perseverat di-
ligentia caritatis phreneticum ligare, lethar-
gicum stimulare, ambos amare. Ambo of-
fenduntur, sed ambo diliguntur, ambo mole-
stantur, quam diu egri sunt, indignantur,
sed ambo sanati gratulantur. Sic & fratrem
Ll nostrum

Ll

nostrum

nostrum facturum, sperandum est: tamen cum reprehenditur & coarguitur, fremat, ringatur & indignetur; postea tamen erit, ut, cum, intra se rediens rem tacitus & coram Deo considerabit, rationem facti visurus sit, & q̄ sibi collatum est beneficium agniturus, & gratiam propterea relaturus. Si bruta & animalia, quibus non est intellectus, quantumlibet recalcitrent, & refractaria sint, homines nihilominus magno suo labore, sæpè etiam eum aliquo suo periculo, curent, à quibus tamen nullam (eò quod ad hoc intellectu carent) gratiarum actionem, remunerationem nullam expectant; quanto inq̄ ille sanctus, æquius erit, ut nostrum ipsi fratrem curemus & corripiamus, *ut non pereat in æternum?* habetis porro intellectum, & postea beneficium sibi collatum agnoscere, & propter hoc gratias agere, ac vicissim benefactoribus aliqua in re gratificari poterit, juxta illud Salomonis:

Prov. 28. *Qui corripit hominem, gratiam postea invenit apud eum, magis quam ille, qui per linguam blandimenta decipit.*

Reg. fusior. *Ad hoc propositum adfert S. Basilius illud Apostoli, ad*

2. Cor. 2. 2. *Corinthios scribentis: Et quis est, qui me laticet, nisi qui contristatur ex me? id est, illa molestia & gravamen, quam è correctione mea jam capitis, mirè me recreat, quia video illam tandem felicem, lætunique exitum habituram. Et rursus: Ecce*

2. Cor. 7. *hoc ipsum secundum Deum contristari vos, quantum in vobis operatur sollicitudinem: id est, quod modo pūgit & cruciat, certa salutis & sanitatis est occasio, hoc quippe vos in posterum cautos reddit, & circumspectos: vnde & tristitia secundum Deum est, quod vitæ emendationem ipsa causetur. At dices, nonnullos correctione & correptione deteriores reddi & indurari. Bene tibi quoad hoc respondebit*

Epist. 48. *S. Augustinus, dicens: Nunquid idè negligenda est medicina, quia nonnullorum est insanabilis pestilentia? nequaquam, ergo nec ideo est omittenda correctio & reprehensio, q̄ quidam ea non proficiant, nec meliora respectent; semper medicus, tam spiritualis, quam corporalis, faciat,*

quæ suarū sint partium, & quæ ars sua adhibenda præscribit, ne statim ei est de ægroto desperandum, sed quæcumq̄ habet, remedia adhibenda & probanda.

De modo autem, q̄ in correctione servandus sit, sic definit S. Basilius: *Quia* Reg. fusior. nu. 50. & st. 6. in brev. 1. 9. *alium peccantem corrigere & commone- re studet, medicos corporales imitetur oportet, nam, ut hi non tam indignantur ægro, quàm infirmitati, & ad versus hanc iræ & stomachi sui vim conuertunt ac detorquent; & huic pellendo quascunque habeat, artes & remedia adhibent; ita cui corripere propositum est, non tam adversus hominem lapsum insurgere, & indignari debet, quàm omni quo valet conatu & diligentia in defectu vitioque, q̄ notavit, ab fratris sui anima dispellendo incumbere, Quo autem in hoc sit modo procedendum, quo simili quodam insinuat: non secus, inquit, quàm procederet pater medicus, filium suum dilectissimum à letali graviq̄; vulnere sanare al- laborans. Qua enim circumspeditione, q̄ leniter, blandè & suaviter eum curabit, utpote, qui filii dolore non minus dolet, quàm proprio! Hoc ergo Superior modo, eadem circumspeditione, eadem suavitate & lenitate subditos suos, qui filij ejus spirituales sunt, curare debet, nimirum (ut loquitur Apostolus) in spiritu lenitatis. Vnde scitè & graviter S. Augustinus scribit: *Tyrannus & carnifex cruci- dans non considerat, quemadmodum laniet, qua parte & quomodo commodius minoriq̄e cum dolore artus deartuet: Qui autem curat, considerat prius & despicit, quemadmodum & quo in loco secundum sit, cauteq̄e & circumspectè procedit, sanare enim vult, non occidere. Ad eum modum & Superior, qui inferiorem correctione, ac reprehensione sanare pro- curat, non autem exacerbare, vel torquere, procedat oportet. Est hoc permagni momenti consilium, & plurimi semper à sanctis Patribus habitum & commendatum. Caueat ante omnia, inquit, is qui alterum corrigere studet, ne qua se passione, iracundia, vel indignatione ad hoc agi moneriq̄;**

Galat. 6. in Epist. 48. ad Vincen- tium.

2. pa. tract. 2. cap. 8. Basil. in re- gul. fusior. num. 50.

moneri que ostendat; quia sic totum rei
successum evertet: neque erit id, alium
curare & perfanare, sed deterio-
rem reddere & indurare. Et ad hoc propositum
adducunt illud Apostoli Timotheo suo
scribentis: *Cum mansuetudine corripien-*
tem eos, qui resistunt veritati. Et si autem
in vulgata nostra versione legatur, *cum*
modestia, in idem tamen recidit sensus, ut
enim cum modestia correptio fiat, omnis
passionis & turbationis expers sit, moni-

tor oportet. Correctio denique tam aman-
ter, ea verborum dulcedine, & tam ami-
cabili gratia fiat, correctus ut intelligat,
eam non nisi è visceribus caritatis, & è
magno erga bonum suum affectu profi-
cisci. Hoc namque modo compri-
mi prodesse & juuare
monitum so-

F I N I S.

